

Jasło, dnia 10 czerwca 2020 r.

BR.0003.27.2020

Pan
Krzysztof Buba
Radny Rady Powiatu w Jaśle

W nawiązaniu do wniosku złożonego przez Pana Radnego na XXV Sesji Rady Powiatu w Jaśle w sprawie realizacji „Powiatowego programu zapobiegania przestępczości oraz porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli na lata 2016 – 2019”, poniżej przedstawiam informacje w tej sprawie.

W ramach realizacji „Powiatowego programu zapobiegania przestępczości oraz porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli” zatwierdzonego Uchwałą Rady Powiatu Nr XXIII/163/2016 z budżetu Powiatu Jasielskiego zostały zakupione głównie materiały promujące bezpieczeństwo dzieci i młodzieży. Poniżej przedstawiam szczegółową informację dotyczącą planu i wysokości wydatkowanych środków w rozbiciu na poszczególne lata:

ROK	DZIAŁ 754, ROZDZIAŁ 75495					
	PLAN	WYDATKI	§ 4210		§ 4300	
			PLAN	WYDATKI	PLAN	WYDATKI
2016	5000,00	4991,50	3000,00	2991,50	2000,00	2000,00
2017	6000,00	5998,80	2920,00	2920,00	3080,00	3078,80
2018	8000,00	7986,51	3252,00	3251,51	4748,00	4735,00
2019	10000,00	9977,00	5000,00	4997,00	5000,00	4980,00

Jednocześnie informuję, że nie dokonywano w poszczególny latach zmian w uchwałach budżetowych oraz wykonawczych planach finansowych.

W załączniku nr 1 zestawiono działania realizowane przez poszczególne służby, inspekcje i instytucje w ramach realizacji „Powiatowego programu...”. Głównym wykonawcą programu jest Powiatowa Komenda Policji w Jaśle oraz Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Jaśle. W związku z powyższym środki finansowe przeznaczone na realizację programu z budżetu Powiatu Jasielskiego przeznaczone zostały w głównej mierze na zakup materiałów informacyjno – edukacyjnych w postaci ulotek, opasek i breloków odblaskowych dla tych instytucji, które przekazywane były podczas cyklicznych spotkań z dziećmi, młodzieżą, rodzicami i seniorami.

Dodatkowo podmioty uczestniczące w realizacji programu korzystały ze środków własnych, czy środków zewnętrznych pozyskanych przez zaangażowane podmioty.

Poniżej przedstawiono działania profilaktyczno – zapobiegawcze, które realizowane były z udziałem środków Powiatu Jasielskiego. Środki przeznaczone były głównie na zakup pucharów i dyplomów przy organizacji turniejów wiedzy pożarniczej oraz bezpieczeństwa w ruchu drogowym, materiałów promocyjnych takich jak: breloki, opaski odblaskowe. Zakupione materiały trafiły bezpośrednio do Powiatowej Komendy Policji w Jaśle oraz Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Jaśle, które są głównymi wykonawcami realizującymi powyższy program, jak również prowadziły oparte na tym programie własne działania edukacyjno-profilaktyczne.

Realizacja programu przy częściowym finansowaniu ze środków Powiatu Jasielskiego:

- eliminowanie z ruchu drogowego kierowców będących pod wpływem alkoholu,
- edukowanie w zakresie ruchu drogowego dzieci i młodzieży w ramach zajęć prowadzonych z udziałem funkcjonariuszy Policji w szkołach - realizacja programów profilaktycznych,
- promowanie elementów odblaskowych dla pieszych i rowerzystów,
- akcje informacyjno – edukacyjne dotyczące bezpieczeństwa w ruchu drogowym,
- współudział w organizacji Turnieju Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego,
- dyplomy i puchary podczas organizacji turniejów wiedzy pożarniczej, czy turniejów bezpieczeństwa ruchu drogowego,
- edukacja społeczeństwa w zakresie bezpieczeństwa pożarowego poprzez wykonanie ulotek.

Poniżej przedstawiono szczegółowe wydatki ze środków Powiatu Jasielskiego poniesione na realizację „Powiatowego programu zapobiegania przestępczości oraz porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli na lata 2016 – 2019”.

2016 r.

(plan – 5 000,00 zł / wydatki – 4 991,50 zł)

§ 4210 (plan – 3 000, 00 zł / wydatki – 2 991,50 zł)

1. Puchary i dyplomy	400,00 zł
– Puchar 9 szt.	
– Dyplom 25	
Ogólnopolski turniej wiedzy pożarniczej	
2. Nagroda dla najlepszego strażaka	500,00 zł
3. Materiały promocyjne	300,00 zł
– Brelok + nadruk	– 50 szt.
– Długopis + nadruk	– 50 szt.
4. Nagroda dla najlepszego policjanta	500,00 zł
5. AlcoBlow tester trzeźwości	1 291,50 zł

§ 4300 (plan – 2 000, 00 zł / wydatki – 2 000,00 zł)

1. Wykonanie ulotek	550,00 zł
---------------------	-----------

- Ulotka 10 000 szt.
 - Ulotka dotycząca zagrożeń czadem
2. Wykonanie ulotek 400,00 zł
- Ulotka 8000 szt.
 - Ulotka dotycząca zagrożeń czadem
3. Artykuły promocyjne 1 050,00 zł

2017 r.

(plan – 6 000,00 zł / wydatki – 5 998,80 zł)

§ 4210 (plan – 2 920,00 zł / wydatki – 2 920,00 zł)

1. Puchary i dyplomy - 500,00 zł
 - 1 kpl.
 - Bezpieczeństwo w ruchu drogowym
2. Nagroda dla najlepszego strażaka - 500,00 zł
3. Nagroda dla najlepszego policjanta - 500,00 zł
4. Materiały - 740 zł
 - ROLL UP „Bezpieczny Powiat Jasielski”
 - Brelok odblaskowy – 500 szt
5. Ulotka - 680 zł
 - Ulotka 500 szt

§ 4300 (plan – 3 080, 00 zł / wydatki – 3 078,80 zł)

1. Nadruk odblask 990 zł
 - 1000 szt
2. Materiały 1998,80 zł
 - Opaska odblask – 230 szt
 - Brelog odblask – 200 szt
 - Torba + nadruk – 50 zt
 - Torba + nadruk – 50 zt
 - Torba + nadruk – 50 zt
 - Terminarz B5 – 4 szt
 - Terminarz A5 – 4 szt
 - Kalendarz - 30 szt
3. Nadruk na długopisie (100 szt.) - 90 zł
 - Bezpieczny Powiat Jasielski

2018 r.

(plan – 8 000,00 zł / wydatki – 7 986,51 zł)

§ 4300 (plan – 4 748, 00 zł / wydatki – 4 735,00 zł)

1. Usługa gastronomiczna - konferencja Bezpieczeństwo Publiczne 3 000,00 zł

2. Wykonanie materiałów promocyjnych - 987,00 zł
 - 700 szt
3. Obsługa posiedzenia Komisji Bezpieczeństwa i Porządku wraz z PZZK 748,00 zł

§ 4210 (plan – 3 252,00 zł / wydatki – 3 251,51 zł)

1. Puchary - konkurs zapobieganie pożarom 397,50 zł
 - dyplom 30 szt
 - puchary 3 szt
2. Nagroda dla strażaka 500,00 zł
3. Nagroda dla policjanta 500,00 zł
4. Materiały informacyjne do walki o zagrożeniu zatrucia czadem 360,00 zł
 - ulotka 500 szt.
5. Materiały promocyjne - bezpieczny powiat 1494,00 zł
 - opaska odblaskowa 830 szt.

2019 r.

(plan – 10 000,00 zł / wydatki – 9 977,00 zł)

§ 4210 (plan – 5 000,00 zł / wydatki – 4 997,00 zł)

1. Nagroda dla najlepszego strażaka - 500,00 zł
2. Opaski odblaskowe - z nadrukiem bezpieczny powiat - 2 000,00 zł
 - opaska odblaskowa – 200 szt.
 - opaska odblaskowa mini – 200 szt.
 - brelok odblaskowy – 1000 szt.
3. Nagroda dla najlepszego policjanta - 499,00 zł
4. Opaski, długopisy, kubki - z nadrukiem bezpieczny powiat - 1 998,00 zł
 - opaska odblaskowa 700 szt.
 - Brelok odblaskowy 500 szt.

§ 4300 (plan – 5 000,00 zł / wydatki – 4 980,00 zł)

1. Brelok odblaskowy - z nadrukiem bezpieczny powiat - 990,00 zł
 - brelok 550 szt.
2. Opaski odblaskowe - z nadrukiem bezpieczny powiat - 1264,00 zł
3. Wykonanie terminarzy z nadrukiem - 1 736,00 zł
4. Opaska odblaskowa - 990 zł
 - opaska 600 szt.

W załączeniu kserokopie faktur za zakupiony towar.

STAROSTA

Adam Pawluś

W latach 2016-2019 poszczególne służby, inspekcje i instytucje realizowały zadania „Powiatowego Programu Zapobiegania Przeszeczności oraz Porzadku Publicznego i Bezpieczeństwa Obywateli” w następującym zakresie:

1. BEZPIECZEŃSTWO W MIEJSCACH PUBLICZNYCH I MIEJSCACH ZAMIESZKANIA	
DZIAŁANIA	STOPIEŃ I SPOSOBY REALIZACJI PLANOWANYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ
Promowanie i wykorzystywanie możliwości technicznych, a w szczególności monitoringu wizyjnego miejsc publicznych, skorelowanego ze Strażą Miejską	W trosce o bezpieczeństwo mieszkańców miasta Jasła, dąży się do zwiększania zasięgu monitoringu wizyjnego miasta. Służy on bezpieczeństwu w miejscach publicznych, a także na drogach, efektywnej pracy strażników miejskich oraz funkcjonariuszy policji, ułatwia też zarządzanie w sytuacjach kryzysowych. W ramach jego rozbudowy w chwili obecnej funkcjonuje łącznie 52 kamery: 41 kamer HD w tym 26 kamer z podświetleniem, kamery kierunkowe 4 szt. oraz kamery analogowe 7 szt. Kamery są usytuowane na głównych ulicach miasta i placach, kamery obiektowe oraz wewnątrzsiedlowe, a także kamery stałe. W roku 2020 planowany jest montaż dodatkowych kamer, które pozwolą objąć monitoringiem kolejne miejsca na mapie Jasła.
Dokonywanie analizy zagrożeń bezpieczeństwa oraz potrzeb społeczności lokalnej	KPP w Jasle systematycznie analizowała zagrożenia poprzez monitoring zdarzeń ich charakterystykę, jak również przez komunikację werbalną ze społeczeństwem. Odbywało się to w organizowanych dla lokalnej społeczności debatach społecznych, spotkaniach wiejskich, spotkaniach z rodzicami uczniów w szkołach, a także posiedzeniach Komisji Bezpieczeństwa i Porzadku.

<p>Przygotowanie i promowanie rozwiązań zwiększających bezpieczeństwo przestrzeni publicznych</p>	<p>Samorządy lokalne we współpracy z Policją i administratorami użyteczności publicznej sukcesywnie pracują nad sposobami i rozwiązaniami zwiększającymi bezpieczeństwo przestrzeni publicznej.</p>
<p>Tworzenie i promowanie lokalnych koalicji na rzecz poprawy bezpieczeństwa</p>	<p>W ramach realizacji programu KPP w Jaśle współpracowała z samorządami gminnymi, ośrodkami pomocy społecznej, PCPR, poradnią psychologiczno – pedagogiczną, pedagogami, gminnymi komisjami przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii oraz Powiatowym Rzecznikiem Konsumentów.</p>
<p>Aktywne i skuteczne pozyskiwanie środków finansowych na realizację działań podnoszących bezpieczeństwo publiczne</p>	<p>KPP w Jaśle w ramach powyższego programu pozyskała od Starostwa Powiatowego w Jaśle materiały informacyjno-edukacyjne w postaci ulotek, opasek, breloków odblaskowych oraz nagród, które na bieżąco były rozsyłane na jednostki i komórki podległe. Materiały, które mogły posłużyć w trakcie spotkań z młodzieżą bądź z rodzicami, a także z seniorami były wykorzystywane i rozdawane uczestnikom w czasie prowadzonych spotkań. Plakaty i inne broszury umieszczane były na tablicach informacyjnych, które znajdują się w budynku KPP w Jaśle, Komisariacie i Posterunkach Policji i Rewirze Dzielnicowych w Jaśle.</p> <p>Straż Miejska środki na realizację zadań podnoszących bezpieczeństwo pozyskiwała z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Środki te pozyskano głównie w formie nagród rzeczowych dla uczestników konkursów o bezpieczeństwie ogólnym i w ruchu drogowym. W roku 2019 Straż Miejska pozyskała dodatkowe środki finansowe na działania profilaktyczne w ramach rządowego „Programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem Bezpieczniej im. Władysława Stasiaka na lata 2018-2020”, którego głównym celem jest wspieranie działań na rzecz bezpieczeństwa społeczności lokalnych. Decyzją Zespołu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji zakwalifikowano do dofinansowania projekt: „Bezpieczny pieszy w mieście Jaśle”. W ramach projektu przewidziano modernizację 4 przejść dla pieszych, gdzie zostanie zamontowany system Aktywnych Elementów</p>

	<p>Odblaskowych ze światłem LED podłączony do lampy ostrzegawczej nad znakiem D6 oraz czujników ruchu. Projekt obejmuje również realizację przez Straż Miejską wielu przedsięwzięć profilaktycznych dla dzieci w przedszkolach i szkołach oraz dla seniorów do końca roku 2019. Ponadto Spółdzielnia Mieszkaniowa w Jaśle zakupiła kamery i przekazała Straży Miejskiej w Jaśle do monitoringu miejskiego.</p>
<p>Zapobieganie i kontrola zjawiska bezdomności</p>	<p>W zakresie pomocy osobom bezdomnym zarówno Policja jak i Straż Miejska współpracuje głównie z MOPS. Wspólnie wypracowano zasady współpracy w zakresie postępowania wobec osób bezdomnych w okresie jesienno-zimowym (prowadzenie akcji informacyjnych, interwencji, obchodów i objazdów miejsc przebywania bezdomnych, liczenie osób bezdomnych, cyklicznych spotkań informacyjno-koordynacyjnych wszystkich podmiotów działających na rzecz bezdomnych).</p> <p>Kontrola bezdomności prowadzona jest także na terenach Gmin przez Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej. Na terenie działania GOPS w Kołaczycach kontrola ta prowadzona była poprzez udział w corocznym badaniu liczby bezdomnych, weryfikację informacji dotyczących bezdomnych, znajdowanie schronisk i kierowanie do nich osób bezdomnych. Podpisane zostały umowy z Towarzystwem Pomocy im św. Brata Alberta w Dębicy, gdzie kierowane są osoby bezdomne z terenu gminy. GOPS pokrywa częściowo lub w całości koszty pobytu osób bezdomnych w schroniskach, udziela im pomocy finansowej. Zajmowano się poprawą warunków zamieszkania osób znajdujących się w trudnych warunkach mieszkaniowych graniczących z bezdomnością, poszukiwano mieszkań i lokali do wynajęcia, używanych mebli i sprzętów gospodarstwa domowego. Na terenach gmin problem bezdomności nie występuje na większą skalę. Większość gmin posiada podpisane porozumienia z instytucjami zajmującymi się organizowaniem schronień dla osób bezdomnych.</p> <p>MOPS w Jaśle wydał następującą ilość decyzji przyznających pomoc rzeczową w formie</p> <p>a) schronienia ✓ 2016 r.: 40 osób,</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ 2017 r.: 46 osób, ✓ 2018r. : 46 osób, ✓ do VI 2019r. :34 osoby <p>b) posiłków w stołówce Caritas:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ 2016r.: 42 osoby, ✓ 2017r.: 48 osób, ✓ 2018r.: 50 osób, ✓ do VI 2019r.: 30 osób. <p>Pomoc finansową w formie:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) zasiłków okresowych b) zasiłków celowych c) zasiłków celowych na zakup żywności d) zasiłków stałych <p>Wydawał decyzje przyznające pomoc pieniężną w formie:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne przy pobieranym zasiłku stałym, b) potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej. <p>Udzielał pomocy w formie prowadzenia pracy socjalnej. Organizowano spotkania dotyczące procedur postępowania z osobami bezdomnymi i narażonymi na utratę życia lub zdrowia w skutek wychłodzenia. Współpracowano z instytucjami, urzędami i organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze bezdomności.</p>
Debaty społeczne	<p>W roku 2018 KPP w Jasle zorganizowała 4 debaty społeczne. W oparciu o analizę zagrożeń oraz potrzeby społeczne, obszar zagadnieniowy i tematyczny tych przedsięwzięć dotyczył głównie bezpieczeństwa seniorów i w miejscu zamieszkania. Działania realizowano wspólnie ze Starostwem Powiatowym, które reprezentował Powiatowy Rzecznik Konsumentów oraz z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych Oddział Jasło. Pierwsza debata odbyła się w Gminnym Ośrodku Kultury w Nowym Żmigrodzie, druga w Domu Ludowym w Lublicy, kolejna</p>

	w Klubie Seniora przy Jasielskiej Spółdzielni Mieszkaniowej w Jaśle oraz na Uniwersytecie Trzeciego Wieku w Podkarpackiej Szkole Wyższej im. bł. ks. Władysława Findysza w Jaśle.
Spotkania ze społecznością lokalną na temat zagrożeń bezpieczeństwa i porządku publicznego	Z ramienia Policji kierownicy i dzielnicowi uczestniczyli w spotkaniach organizowanych z mieszkańcami osiedli/wsi, aby promować wśród społeczności lokalnych poczucie obowiązku zgłaszania organom ścigania przypadków łamania prawa przez sprzedających wyroby alkoholowe i tytoniowe. Służby patrolowe i obchodowe zwracały uwagę na łamanie prawa przez osoby spożywające napoje alkoholowe w miejscach zabronionych, dokonywały rozpoznawania miejsc gdzie dochodzi do gromadzenia się młodzieży i dorosłych co może prowadzić do przejawów demoralizacji. W szkołach prowadzono prelekcje dotyczące profilaktyki alkoholowej, narkotykowej i wszelakich uzależnień. Funkcjonariusze nawiązywali także kontakty z osobami w podeszłym wieku, Klubem Seniora, Uniwersytetem Trzeciego wieku gdzie informowali ich o sposobach oszustw wyłudzeń, szczególnie metodą „na wnuczka”, „na policjanta” i ukierunkowywali mieszkańców pod kątem prawidłowego zachowania. Wspólnie z przedstawicielami spółdzielni mieszkaniowych, administratorami budynków dzielnicowi dokonywali sprawdzeń podległych obiektów.

2. BEZPIECZEŃSTWO W RUCHU DROGOWYM

DZIAŁANIA	STOPIEŃ I SPOSOBY REALIZACJI PLANOWANYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ
Eliminowanie z ruchu drogowego kierowców będących pod wpływem alkoholu oraz środków psychoaktywnych.	Organizowanie przez Policję akcji pn. „Trzeźwy poranek”, „Alkohol i Narkotyki”, „Trzeźwy Autobus”, „Nigdy nie jeżdżę po alkoholu”.

<p>Nasilenie kontroli drogowych pod kątem ujawniania wykroczeń będących główną przyczyną wypadków drogowych.</p>	<p>Realizowanie przez funkcjonariuszy Wydziału Ruchu Drogowego różnego rodzaju działań oraz akcji profilaktycznych tj. „Prędkość”, „Kaskadowy pomiar prędkości”, „Trzeźwy poranek”, „Trzeźwe popołudnie”, „Bezpieczny Pieszy”, „Niechronieni Uczestnicy Ruchu Drogowego”, „Rowerzysta”, „Truck & Bus”, „Motocykl”, „Autobus i Bus”, „Alkohol i Narkotyki”, „Pasy”, „Telefon”, „Bezpieczne Wakacje”, „Bezpieczne Ferie”, „Majowy Weekend”, „Znicz” oraz innych docelowych wynikających z bieżących potrzeb i wniosków zgłaszanych przez społeczność lokalną. Weryfikacja oraz realizacja przez funkcjonariuszy WRD KPP w Jaśle zgłoszeń oraz „kart zadań doraźnych” dotyczących bieżących problemów, zdarzeń zagrażających bezpieczeństwu w ruchu drogowym nanoszonych na Krajową Mapę Zagrożeń Bezpieczeństwa przez mieszkańców powiatu jasielskiego w myśl „wspólnego” zarządzania bezpieczeństwem oraz zacieśniania współpracy Policji ze społecznością lokalną.</p>
<p>Wprowadzanie w miejscach szczególnie niebezpiecznych ograniczeń prędkości oraz opiniowanie tych projektów.</p>	<p>W trakcie trwania programu Wydział Ruchu Drogowego KPP w Jaśle w przedmiotowym zakresie realizował wnioski dotyczące poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym złożone przez mieszkańców czy osoby zainteresowane jak również występował w każdym rozpatrzonym pozytywnie wniosku do właściwego miejscowo zarządcy drogi. Ponadto każdą zmianę organizacji ruchu nadesłaną przez zarządcę drogi, Wydział Ruchu Drogowego KPP w Jaśle poddawał opiniowaniu.</p>
<p>Edukowanie w zakresie ruchu drogowego dzieci i młodzieży w ramach zajęć prowadzonych z udziałem funkcjonariuszy Policji w szkołach - realizacja programów profilaktycznych.</p>	<p>Straż Miejska realizowała programy prewencyjno-profilaktyczne:</p> <p>2016r. – „Bezpieczna droga do przedszkola” – celem zajęć jest chęć przekazania najmłodszym zasad bezpiecznego poruszania się po drodze. W zajęciach wzięło udział ponad 450 dzieci. W trakcie zajęć rozdano ponad 200 szt. książeczek edukacyjnych „Bezpieczna droga do przedszkola” oraz 200 szt. odbłasków dla dzieci.</p>

	<p>„Bezpieczna droga do szkoły” – w zajęciach wzięło udział około 250 uczniów. Rozdano 180 szt. książeczek edukacyjnych „Na drodze” oraz 230 szt. odblasków.</p> <p>2017r. – w roku szkolnym 2017/2018 w przedszkolach i szkołach podstawowych edukacja z bezpieczeństwa na drogach była realizowana pod nazwą „Z Autochodzikiem – nauka i dobra zabawa”. Była to nowa propozycja zajęć edukacyjnych z zastosowaniem innowacyjnego programu i zestawu edukacyjnego „AUTOCHODZIK”. Dzieci poznawały przepisy ruchu drogowego i opanowały umiejętności poprzez zabawy symulacyjne, manipulacyjne, aby założyć na siebie atrapę samochodu, musiały co ważne zapiąć najpierw pasy. W ramach realizacji programu odbyły się 82 spotkania z wykorzystaniem Autochodzika w szkołach podstawowych oraz przedszkolach.</p> <p>2018r. – Kontynuacja zajęć z Autochodzikiem. W ramach realizacji programu odbyło się 66 spotkań podczas których w zajęciach wzięło udział 1223 uczniów.</p> <p>Uczestnictwo funkcjonariuszy Policji w spotkaniach z dziećmi przedszkolnymi, uczniami szkół podstawowych oraz uczniami gimnazjów w czasie, których omawiali problematykę bezpieczeństwa w ruchu drogowym.</p> <p>Organizowanie szeregu akcji mających na celu poprawę bezpieczeństwa na drogach powiatu m.in. „Niechronieni uczestnicy ruchu drogowego”, „Pasy”, „Prędkość”, itp.</p>
<p>Promowanie elementów odblaskowych dla pieszych i rowerzystów</p>	<p>Dzięki finansowemu wsparciu Starostwa Powiatowego w Jaśle podczas prowadzenia działań i akcji profilaktycznych policjanci wyposażyli dzieci, młodzież oraz osoby starsze w materiały profilaktyczne m. in. ulotki informacyjne, elementy odblaskowe.</p>
<p>Sukcesywne poprawianie bezpieczeństwa ruchu drogowego i jego usprawnianie na terenie powiatu poprzez odpowiednie</p>	<p>Rok 2016:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 37 zatwierdzonych stałych zmian organizacji ruchu w ciągu dróg powiatowych, • Przebudowa dróg i mostów – 17, 121 km na kwotę 5 246 000,00 zł

<p>oznakowania, przebudowy niebezpiecznych odcinków, poprawa nawierzchni dróg</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Budowa chodników (zakup materiałów i wykonanie projektów na kwotę 300 000,00 zł <p>Rok 2017:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przebudowa dróg i mostów – 12, 144 km na kwotę 8 5745 345,00 zł • Budowa chodników – 3, 096 km na kwotę 1 091 538,00 zł <p>Rok 2018:</p> <p>Zatwierdzonych stałych zmian organizacji ruchu w ciągu dróg powiatowych</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przebudowa dróg i mostów – 10, 527 km na kwotę 15 361 500,00 zł • Budowa chodników – 7, 122 km na kwotę 3 000 000,00 zł <p>Rok 2019:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 18 zatwierdzonych stałych zmian organizacji ruchu w ciągu dróg powiatowych 2) lokalizacja 11 progów zwalniających 3) jedno aktywne przejście dla pieszych 4) zabezpieczono 23 przejścia dla pieszych poprzez malowanie grubowarstwowe białe – czerwone <ul style="list-style-type: none"> • Remont oraz przebudowa dróg i mostów – 22, 604 km na kwotę 19 137 978,64 zł • Budowa oraz remont chodników – 4, 842 km na kwotę 1 246 678,51 zł
<p>Akcje informacyjno–edukacyjne dotyczące bezpieczeństwa w ruchu drogowym</p>	<p>Organizowanie przez szkoły we współpracy ze Strażą Miejską i Policją akcji informacyjnych m.in. „Bezpieczna droga do szkoły”, „Bezpieczny przejazd kolejowy”, „Prędkość”, „Pieszy”, „Trzeźwy autobus”, „Noś odblaski”, „Bezpiecznie na drodze”, „Bezpieczny pieszy w mieście Jaśle”, a także inne konkursy plastyczne, gry i zabawy dla najmłodszych. Podczas spotkań z funkcjonariuszami rozdawano odblaski. Edukowanie uczniów w zakresie bezpieczeństwa drogowego w ramach zajęć z wychowawcami, pedagogami szkolnymi, tworzone gazetki tematyczne dotyczące bezpieczeństwa w ruchu drogowym.</p>

	Zorganizowanie przez Fundację Zielony Liść turnieju motoryzacyjnego dla klas od I-III pn. „Młodzi jeżdżą bezpiecznie”.
Organizacja Turnieju Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego	Współdział Policji szkół podstawowych i gimnazjalnych w organizowaniu cyklicznie Turnieju Wiedzy o Bezpieczeństwie Ruchu Drogowego.

3. BEZPIECZEŃSTWO DZIECI I MŁODZIEŻY

DZIAŁANIA	STOPIEŃ I SPOSOBY REALIZACJI PLANOWANYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ
Organizowanie spotkań na zajęciach szkolnych funkcjonariuszy policji z dziećmi, młodzieżą, rodzicami i nauczycielami.	W ramach programu prowadzono prelekcje z uczniami szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych w zakresie profilaktyki alkoholowej oraz nikotynowej w miarę możliwości i zainteresowania ze strony szkół, prowadzono tematyczne spotkania informacyjne z wykorzystaniem materiałów poglądowych, przekazywano uczestnikom ulotki, broszurki. Z uczniami szkół ponadgimnazjalnych prowadzono prelekcje w zakresie profilaktyki związanej ze zjawiskiem handlu ludźmi.
Wzajemne informowanie policji i szkół o zaistniałych problemach z uczniami.	W przypadku zdarzeń wymagających współpracy szkół z Policją zgodnie z posiadanymi procedurami za każdym razem prowadzone były działania polegające na informowaniu o zaistniałych problemach z uczniami.
Dyżury nauczycieli na terenie szkoły w celu zapobiegania działaniom o przestępczym charakterze, spożywania napojów alkoholowych, palenia papierosów, używanie	Przez cały okres pracy szkół prowadzono dyżury nauczycieli podczas przerw w celu zapobiegania wejściom osób postronnych na teren szkoły oraz wyeliminowanie i zapobieżenie działaniom o charakterze przestępczym tj. spożywanie napojów alkoholowych,

<p>środków odurzających i wyeliminowania osób z zewnątrz zajmujących się handlem narkotykami.</p> <p>Podnoszenie na bieżąco świadomości społeczności lokalnej zwłaszcza dzieci i młodzieży n/t uzależnień i ich mechanizmów, w formie zajęć profilaktycznych prowadzonych w szkołach.</p>	<p>palenie papierosów czy używanie środków odurzających. Monitorowano zdarzenia w kierunku tych, które mogłyby wywołać w szkołach sytuacje kryzysowe.</p> <p>We wszystkich szkołach prowadzono zajęcia podczas których informowano dzieci i młodzież o szkodliwych skutkach uzależnień. Profilaktyczne zajęcia odbywały się z pedagogiem, funkcjonariuszami Policji i Straży Miejskiej. Dzieci i młodzież informowana była nie tylko o skutkach używania i uzależnień jakie mogą płynąć z używania alkoholu, narkotyków czy dopalaczy, ale też o skali tego zjawiska i profilaktyce jaką mogą stosować oni sami, a także jaka jest stosowana przez instytucje zajmujące się tymi zjawiskami.</p>
<p>Prowadzenie działań opiekuńczo – wychowawczych i terapeutycznych, propagowanie zdrowego stylu życia, realizacja programów profilaktycznych. Promowanie zdrowego modelu rodziny poprzez prelekcje, warsztaty, zajęcia.</p>	<p>W ramach zajęć z uczniami w latach 2016-219 na bieżąco prowadzono działania profilaktyczne i promocję zdrowia poprzez programy, projekty i formy warsztatowe w zakresie: promocji zdrowia poprzez organizowanie zawodów, kół zainteresowań, wycieczek, wyjść i wyjazdów do obiektów sportowych. Promowano program honorowego krwiodawstwa. Promowano programy racjonalnego odżywiania i kształtowania zdrowych nawyków żywieniowych: Nie dla alkoholu, Zasady racjonalnego odżywiania się, Anoreksja, Zapobieganie otyłości itp., profilaktyka nowotworowa.</p> <p>Warsztaty prowadzone przez pedagoga szkolnego.</p>
<p>Organizowanie dzieciom i młodzieży czasu wolnego od zajęć: organizowanie wycieczek pieszych i rowerowych, i innych imprez, udostępnianie obiektów sportowych, zapewnienie bezpieczeństwa na placach zabaw i kąpieliskach.</p>	<p>Na bieżąco w okresie 2016-2019 realizowano działania na rzecz zagospodarowania czasu wolnego uczniom; wycieczki piesze, rowerowe, rajdy, wyjazdy i wyjścia do obiektów sportowych, imprezy sportowe, artystyczne, patriotyczne, wolontariat, działalność charytatywna, koła zainteresowań. Organizowano i prowadzono zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów.</p>

<p>Zintensyfikowane kontrole w podmiotach gospodarczych celem egzekwowania zakazu sprzedaży alkoholu i papierosów nieletnim.</p>	<p>W ramach służb obchodowych policjanci dzielnicowi, Strażnicy Miejscy we współpracy z Miejskimi i Gminnymi Komisjami Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeprowadzali kontrole i rozmowy z pracownikami i właścicielami lokali gastronomicznych oraz sklepów sprzedających alkohol i papierosy, w celu informowania ich o konsekwencjach prawnych wynikających z naruszenia ustaw w szczególności sprzedaży alkoholu i papierosów osobom nieletnim.</p>
<p>Promowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego oraz promowanie pozytywnych postaw społecznych</p>	<p>W latach 2016-2019 prowadzono działalność w ramach licznych kół zainteresowań, kół sportowych, akcji charytatywnych i działalności wolontariatu (Caritas, Wolontariat na rzecz osób z niepełnosprawnością, współpraca z Specjalnym Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym w Jaśle). Szkoły współpracowały z Kołem Niewidomych w Jaśle – jako pomoc osobie z dysfunkcją wzroku. Szkolenia dla wolontariuszy oraz warsztaty. Prowadzono zajęcia edukacyjne międzykulturowe i prospołeczne, organizowano Międzynarodowy Dzień Pamięci o Holokauście.</p>
<p>Prowadzenie akcji „Bezpieczne Wakacje”, „Bezpieczne Ferie”</p>	<p>W latach 2016-2019 każdego roku we wszystkich szkołach podstawowych i gimnazjalnych prowadzono spotkania z wychowawcami, funkcjonariuszami policji i straży miejskiej w okresie przed wakacjami lub feriami. Rozdawano ulotki i materiały informacyjne, ażeby przygotować dzieci i młodzież do spędzania wolnego czasu w sposób bezpieczny.</p> <p>Policjanci prowadzili wzmożone kontrole na drogach powiatu, szczególną uwagę w tych dniach zwracali na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • stan trzeźwości kierujących, • prędkość, • bezpieczeństwo niechronionych uczestników ruchu drogowego, • ilość osób przewożonych autami prywatnymi zgodnie z danymi wskazanymi w dowodzie rejestracyjnym, • stan techniczny autokarów i innych pojazdów przewożących dzieci i młodzież, • stan trzeźwości kierowców i ich uprawnienia do przewożenia dzieci i młodzieży.

4. BEZPIECZEŃSTWO W SIECI

DZIAŁANIA	STOPIEŃ I SPOSOBY REALIZACJI PLANOWANYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ
Szkolenia tematyczne skierowane do kadry pedagogicznej na temat bezpiecznego korzystania z Internetu.	Organizowano w szkołach spotkania dotyczące bezpiecznego korzystania przez dzieci i młodzież z Internetu. W spotkaniach brali udział funkcjonariusze policji.
Szkolenia tematyczne skierowane do rodziców, na temat korzystania z dostępnych zabezpieczeń filtrujących treści witryn internetowych.	Organizowano i przeprowadzono szkolenia dla rodziców na temat zabezpieczeń filtrujących treści witryn internetowych. Spotkania z pedagogiem szkolnym na temat ochrony danych w sieci, rozwoju młodzieży i nowych zagrożeń czyhających w sieci, a także jak odpowiedzialnie korzystać z mediów społecznościowych.
Podejmowanie inicjatyw mających na celu zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży jako metody przeciwdziałania uzależnieniu od Internetu, poprzez realizację programów profilaktycznych.	Udział młodzieży w konkursach tj. „Olimpiada Zdrowego Trybu Życia”. Udział młodzieży w warsztatach z zakresu profilaktyki uzależnień i zachowań ryzykownych, problem uzależnień od Internetu, gier komputerowych. Praca z młodzieżą na kołkach teatralnych z zakresu profilaktyki i przygotowanie spektakli w ramach przygotowań do cyklicznych Przeglądów Profilaktycznych Teatrów Uczniowskich „PRO-SCENKI”. Organizowanie w szkołach Dnia Bezpiecznego Internetu (w ramach tego szereg akcji m.in. audycje radiowe, gazetki tematyczne, wyjście uczniów do czytelni Miejskiej Biblioteki Publicznej w Jaśle na lekcję, pt. „Zagrożenia płynące z Internetu”).
Upowszechnianie wiedzy o zagrożeniach wynikających z nieodpowiedzialnego korzystania z Internetu, poprzez szkolenia prowadzone przez specjalistów w dziedzinie	Szkolenia prowadzone przez specjalistów w dziedzinie profilaktyki przestępczości w dziedzinie cyberprzestrzeni: „Ochrona danych w sieci” – szkolenie rady pedagogicznej przez KPP w Jaśle

profilaktyki przestępczości w cyberprzestrzeni. Rozmowy terapeutyczne w Poradni PP dla młodzieży uzależnionej od Internetu	„Odpowiedzialność prawna nieletnich. Cyberprzestępczość” – dla uczniów szkół podstawowych prowadzone przez KPP w Jaśle
Podjęcie inicjatyw mających na celu uświadamianie przestępstw internetowych w obrocie gospodarczym.	Organizowanie spotkań z młodzieżą n/t przestępstw internetowych i tego jak uchronić się przed różnego rodzaju oszustwami i przestępstwami internetowymi w obrocie gospodarczym.

5. PRZEMOC DOMOWA

DZIAŁANIA	STOPIEŃ I SPOSOBY REALIZACJI PLANOWANYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ
<p>Szkolenia tematyczne dla osób zajmujących się ograniczeniem zjawiska przemocy w rodzinie.</p> <p>Organizowanie zajęć warsztatowych w szkołach dotyczących agresji, skutecznej komunikacji oraz kształcenia umiejętności rozwiązywania konfliktów wg programu „Znajdź właściwe rozwiązanie”.</p> <p>Organizowanie zajęć integracyjno-adaptacyjnych;</p>	<p>Prowadzenie szkoleń dla pracowników socjalnych w MOPS, GOPS, a także dla członków Zespołów Interdyscyplinarnych oraz grup roboczych w zakresie pomocy ofiarom przestępstw i realizowanie procedur „Niebieskie Karty”. Rozmowy z ofiarami przemocy, szkolenia z zakresu mediacji w pomocy społecznej. Prowadzenie warsztatów i rozmów wspierających z osobami, które stały się ofiarą przemocy. Przeprowadzono w szkołach spotkania z rodzicami, na których omawiano problematykę przemocy domowej i rówieśniczej. Przeprowadzono także rozmowy indywidualne z uczniami jeśli zachodziła taka potrzeba. Pracownicy GOPS uczestniczyli w szkoleniach z zakresu podstaw psychiatrii.</p>

<p>Udział psychologów i pedagogów w specjalistycznych szkoleniach.</p>	
<p>Wspieranie lokalnych inicjatyw społecznych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.</p>	<p>Miejskie i Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej zajmowały się opracowywaniem i rozpowszechnianiem informatorów, ulotek i broszur na temat form pomocy dostępnych na terenie miasta i powiatu dla osób dotkniętych bądź zagrożonych przemocą w rodzinie oraz rodzin i osób będących w kryzysie. Organizowano spotkania i warsztaty dla osób dotkniętych przemocą, a także pracowników instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy. Organizowano konkursy plastyczne w szkołach n/t przemocy w rodzinach.</p>
<p>Realizacja procedury „niebieskie karty”</p>	<p>2016 r. – Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Jaśle w ramach procedury „Niebieskie Karty” udzielił pomocy i wsparcia 140 osobom doświadczającym przemocy w rodzinie. Udzielono pomocy i wsparcia 128 osobom w stosunku, co do których istniało podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie. MOPS w Jaśle sporządził 17 kwestionariuszy „Niebieska Karta-A”.</p> <p>2017 r. – Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach procedur „Niebieskie Karty” udzielił pomocy i wsparcia 170 osobom doświadczającym przemocy w rodzinie, oraz 128 osobom, w stosunku do których istniało podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie. MOPS sporządził 8 kwestionariuszy „Niebieska Karta- A”.</p> <p>2018 r. – Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach procedury „Niebieskie Karty” udzielił pomocy i wsparcia 150 osobom doświadczającym przemocy w rodzinie, oraz 121 osobom w stosunku, co do których istniało podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie. MOPS sporządził 8 kwestionariuszy „Niebieskie Karta-A”.</p> <p>2019 r. – Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach procedury „Niebieskie Karty” udzielił pomocy i wsparcia 95 osobom doświadczającym</p>

	<p>przemocy w rodzinie, oraz 80 osobom w stosunku, co do których istniało podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie. MOPS sporządził 4 kwestionariusze „Niebieska Karta-A”.</p>
<p>Zapobieganie uzależnieniom poprzez nasilenia działań w kierunku przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii</p>	<p>Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Jaśle:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ w 2016 r. 128 osobom przyznano pomoc w ramach działania „Niebieskie Karty” ✓ w 2017 rozdysponowano 460 materiałów informacyjnych (dotyczących przemocy domowej, nadużywania alkoholu, pomocy psychologicznej) wśród pracowników socjalnych, asystentów rodzin oraz podmiotów wchodzących w skład Zespołu Interdyscyplinarnego; 148 osobom przyznano pomoc w ramach działania „Niebieskie Karty”; ✓ w 2018 r. 148 osobom przyznano pomoc w ramach działania „Niebieskie Karty”; sporządzono 21 wniosków do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Jaśle o podjęcie działań w kierunku leczenia odwykowego; ✓ w 2019 r. 128 osobom przyznano pomoc w ramach działania „Niebieskie Karty”; sporządzono 9 wniosków do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Jaśle. <p>MOPS w Jaśle:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ w 2016 r. – Sporządzono 16 wniosków do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Jaśle o podjęcie działań w kierunku leczenia odwykowego; ✓ w 2017 r. – 12 wniosków do MKRPA; ✓ w 2018 r. – 4 wnioski do MKRPA; ✓ w 2019 r. – 6 wniosków do MKRPA. ✓ Poza tym we wszystkich latach pracownicy socjalni w ramach pracy socjalnej motywowali osoby do rozpoczęcia terapii odwykowej lub jej kontynuowania i zachowania abstynencji, a także prowadziła współpracę z placówkami leczenia uzależnień i odwykowymi z terenu miasta Jasła.
<p>Propagowanie informacji na temat pomocy ofiarom przemocy domowej</p>	<p>Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w latach 2016-2019 prowadził następujące działania:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Aktualizowano witrynę „Stop przemocy”. • Opracowywano i udostępniano informatory i broszury na temat form pomocy dla osób dotkniętych przemocą domową. • Organizowano konkursy plastyczne dla uczniów i wychowanków przedszkoli o tematyce rodzinnej. • Zakupiono materiały edukacyjne w celu zwiększenia kompetencji osób zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. <p>MOPS:</p> <p>W 2016 r. opracowywano i rozpowszechniono wśród podmiotów działających w zakresie wspierania rodziny 2000 sztuk broszury informacyjnej” Rodzina bez problemów”. Udostępniano i przekazywano broszury informacyjne na temat przeciwdziałania przemocy. Aktualizowano stronę internetową na temat dostępnych form pomocy.</p>
<p>Objęcie opieką prawną, socjalną i psychologiczną osób dotkniętych przemocą w rodzinie. Podejmowanie działań interwencyjnych a także motywujących do zmiany sytuacji rodziny. Prowadzenie terapii wspierającej. Pomoc w sytuacjach kryzysowych w postaci porad, konsultacji.</p>	<p>MOPSy, GOPSy, Policja wspólnie we współpracy wykonywały działania mające na celu pomoc osobom dotkniętym przemocą. To prowadzenie procedur w ramach Niebieskich Kart, kierowanie zawiadomień na Policję czy Prokuraturę o popełnieniu przestępstwa, udzielanie porad rodzinom będącym w kryzysie. Organizowanie terapii dla osób stosujących przemoc. Prowadzenie porad prawnych, działań interwencyjnych w przypadku podejrzenia stosowania przemocy.</p>
<p>Działania resocjalizacyjne dla sprawców przemocy.</p>	<p>W ramach prowadzonych procedur „Niebieskie Karty” udzielano wsparcia i pomocy osobom w stosunku co do których stosowana jest przemoc w rodzinie: praca socjalna w środowisku, rozmowy dyscyplinujące, motywowano do podjęcia terapii odwykowej, sporządzano pisma do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w celu zdiagnozowania ewentualnego uzależnienia i spowodowania leczenia odwykowego, kierowano do uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych, kierowano do uczestnictwa w programach</p>

	psychologiczno-terapeutycznych, poradnictwo prawne, psychologiczne, mediacje rodzinne, terapię rodzin, poradnictwo dla rodzin będących w kryzysie. Współpracowano z instytucjami wchodzącymi w skład Zespołu Interdyscyplinarnego.
--	--

6. OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA

DZIAŁANIA	STOPIEŃ I SPOSOBY RELIZACJI PLANOWANYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ
Kontrole obiektów ze względu na bezpieczeństwo przeciwpożarowe. Ocena przestrzegania przepisów ppoż.	<p>Pracownik wydziału Operacyjno-Rozpoznawczego prowadzący sprawy kontrolno-rozpoznawcze prowadził kontrole przestrzegania przepisów przeciwpożarowych wg opracowanego grafiku. Po wykonaniu kontroli i stwierdzonych uchybieniach usterkach p.poz wydawane były decyzje administracyjne. Po upływie terminów pracownik wykonywał kontrole sprawdzające wykonania zaleceń pokontrolnych.</p> <p>2016r. - przeprowadzono 72 czynności kontrolno-rozpoznawcze</p> <p>2017 r. – 73 czynności kontrolno-rozpoznawcze</p> <p>2018 r. – 55 czynności kontrolno-rozpoznawcze</p> <p>2019 r. – 54 czynności kontrolno-rozpoznawcze</p>
Organizowanie zajęć szkolnych i pogadanek na temat bezpieczeństwa przeciwpożarowego	Pracownicy KP PSP w Jaśle uczestniczyli w organizowaniu zajęć szkolnych i pogadanek na temat bezpieczeństwa pożarowego. Pogadanki odbywały się w ramach akcji ogólnopolskiej „Kręci mnie bezpieczeństwo”. W okresie sprawozdawczym wykonano:

	<p>2016 r. – 23 spotkania i zajęcia z młodzieżą</p> <p>2017 r. – 22 spotkania i zajęcia z młodzieżą</p> <p>2018 r. – 19 spotkań i zajęć z młodzieżą</p> <p>2019 r. – 14 spotkań i zajęć z młodzieżą</p>
Organizacja Turnieju Wiedzy Pożarniczej i konkursów plastycznych.	Co roku KP PSP w Jaśle wspólnie z Zarządem Powiatowym ZOSP RP w Jaśle i Zarządami Gminnymi ZOSPR organizuje eliminacje gminne Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej, które wyłaniają finalistów do Powiatowego Turnieju Wiedzy Pożarniczej. W okresie sprawozdawczym organizowano co roku turnieje plastyczne dla młodzieży, która przedstawiała prace o tematyce pożarniczej.
Egzekwowanie zakazu wypalania traw.	W ramach ogólnopolskiej akcji „Stop Wypalaniu Traw” prowadzono akcje prewencyjną informującą o niebezpieczeństwie jakie niesie ze sobą wypalanie traw. Nagrywane audycje telewizyjne, radiowe, przedstawiano tematykę na portalach internetowych. W przypadku powstawania pożarów traw współpracowano z Policją informując instytucję o powstałych pożarach.
Poprawa stanu zabezpieczenia i wyposażenie jednostek ochrony przeciwpożarowej w sprzęt i środki ochrony indywidualnej.	W ramach przydzielonych dotacji na funkcjonowanie jednostek w krajowym systemie ratowniczo-gaśniczym oraz środków przydzielonych dla pozostałych jednostek OSP z budżetu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji co roku wykonano zakupy sprzętu i środków ochrony indywidualnej. Sprzęt ten uzupełniano także w Jednostce Ratowniczo-Gaśniczej PSP w Jaśle.
Zakup sprzętu szkoleniowego w celu przeprowadzenia szkoleń w zakresie udzielania pierwszej pomocy.	Jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych w ramach przydzielanych środków uzupełniały sprzęt szkoleniowy w celu przeprowadzenia szkoleń z zakresu pierwszej pomocy. W 2019 r. jednostki OSP otrzymały możliwości dofinansowania z Budżetu Państwa zakupu sprzętu po 5000 zł dla każdej jednostki.

<p>Stałe podnoszenia gotowości jednostek OSP z terenu Powiatu, doposażenie w urządzenia DSP oraz polepszenie łączności radiowej.</p>	<p>W ramach doposażenia w środki łączności jednostka OSP Trzcinica włączona do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego w 2018 r. została wyposażona w system DSP. Pozostałe jednostki w ramach budżetów samorządów i otrzymywanych dotacji wyposażane były w sprzęt łączności radiowej.</p>
<p>Szkolenie szeregowych i funkcyjnych OSP.</p>	<p>W ramach organizowanych szkoleń dla jednostek OSP w okresie sprawozdawczym organizowano następujące kursy:</p> <p>2016 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • szkolenie kierowców konserwatorów OSP – 34 absolwentów • szkolenie podstawowe strażaków ratowników OSP – 33 absolwentów • szkolenie kierujących działaniem ratowniczym – 30 absolwentów • szkolenie naczelników OSP – 40 absolwentów <p>2017 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • szkolenie podstawowe strażaków ratowników OSP – 34 absolwent • szkolenie ratownictwa technicznego – 31 absolwentów • szkolenie dowódców OSP – 44 absolwentów <p>2018 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • szkolenie podstawowe strażaków ratowników OSP – 139 absolwentów • szkolenie LPR (teoria +praktyka) 3 kursy – 84 absolwentów • szkolenie dowódców OSP 2 kursy – 39 absolwentów <p>2019 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • szkolenie podstawowe strażaków ratowników OSP – 127 absolwentów • szkolenie ratownictwa technicznego – 40 absolwentów
<p>Edukacja społeczeństwa w zakresie bezpieczeństwa pożarowego poprzez</p>	<p>Prowadzono akcje prewencyjną informującą o niebezpieczeństwie jakie niesie ze sobą wypalanie traw i zatrucie tlenkiem węgla. Nagrywano audycje telewizyjne, radiowe,</p>

publikację komunikatów z bieżącej działalności SP w lokalnych mediach oraz podczas festynów i akcji („Nie dla czadu”, „Zgaś ryzyko”).	przedstawiano tematykę na portalach internetowych. W przedmiotowym zakresie w każdym roku organizowano po 20 spotkań i komunikatów dotyczących w/w tematyki. W sezonie grzewczym 2018/2019 rozdysponowano 20 tys. szt. ulotek informujących o zagrożeniach wynikających z zatruc tlenkiem węgla.
---	--

7. ZABEZPIECZENIE INFRASTRUKTURY POWIATU

DZIAŁANIA	STOPIEŃ I SPOSOBY REALIZACJI PLANOWANYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ
Kontrole budów w zakresie ich zgodności z obowiązującymi przepisami, projektem budowlanym i warunkami określonymi.	2016 r. – 207 szt. kontroli 2017 r. – 121 szt. kontroli 2018 r. – 146 szt. kontroli 2019 r. – 147 szt. kontroli
Wydawanie pozwoleń na użytkowanie obiektu budowlanego i przyjmowanie zawiadomień o zakończeniu prowadzonych robót.	2016 r. – 34 szt. pozwoleń i 217 szt. zawiadomień o zakończeniu 2017 r. – 39 szt. pozwoleń i 387 szt. zawiadomień o zakończeniu 2018 r. – 50 szt. pozwoleń i 424 szt. zawiadomień o zakończeniu 2019 r. – 56 szt. pozwoleń i 388 zawiadomień o zakończeniu

Kontrole obiektów budowlanych w użytkowaniu.	2016 r. – 35 szt. kontroli 2017 r. – 35 szt. kontroli 2018 r. – 35 szt. kontroli 2019 r. – 69 szt. kontroli
Badanie i określanie przyczyn powstawania katastrof budowlanych.	W latach 2016 – 2019 nie odnotowano na terenie powiatu katastrof budowlanych

8. OCHRONA PRZEZ EPIDEMIAМИ I SKAŻENIAMI

DZIAŁANIA	STOPIEŃ I SPOSOBY REALIZACJI PLANOWANYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ
Zapobieganie powstawaniu i rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych i zawodowych	Działania w zakresie zapobiegania powstawaniu i rozprzestrzenianiu się chorób <ul style="list-style-type: none"> a) zakaźnych: <ul style="list-style-type: none"> - opracowanie dochodzeń epidemiologicznych w ogniskach chorób zakaźnych, - nadzór nad wykonawstwem szczepień ochronnych, - nadzór sanitarno-higieniczny w podmiotach leczniczych w systemie ambulatoryjnym tj. w: przychodniach, poradniach, indywidualnych praktykach lekarskich, specjalistycznych praktykach lekarskich, b) zawodowych: <ul style="list-style-type: none"> - nadzór w zakładach pracy nad terminowością wykonywania badań profilaktycznych pracowników - nadzór nad warunkami pracy w aspekcie zagrożeń czynnikami szkodliwymi i uciążliwymi wpływającymi na występowanie chorób zawodowych

Nadzór zapobiegawczy i bieżący nad przestrzeganiem norm: higieny środowiska, higieny pracy, higieny w placówkach oświatowych i wychowawczych, higieny wypoczynku i rekreacji oraz warunków zdrowotnych żywności, żywienia i przedmiotów codziennego użytku.

Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jaśle w okresie sprawozdawczym prowadził nadzór zapobiegawczy poprzez:

- uczestniczenie w postępowaniach prowadzonych przez Urzędy Miast i Gmin powiatu Jasielskiego oraz Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie w sprawie wydania decyzji środowiskowych uwarunkowaniach dla inwestycji mogących pogorszyć stan środowiska i wydanie opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i raportu oraz opinii uzgadniających warunki realizacji w/w przedsięwzięć;
- w trakcie postępowań w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wydawanie opinii co do potrzeby opracowania prognoz oddziaływania na środowisko sporządzanych przed przystąpieniem do opracowania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miast i gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a w późniejszym etapie opinie w/w studium i planów;
- uzgadnianie projektów budowlanych pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych;
- uczestniczenie w dopuszczaniu do użytkowania obiektów budowlanych zgodnie z przepisami ustawy Prawo Budowlane, jak również przy dopuszczaniu do działalności gospodarczej w lokalach lub budynkach już istniejących, gdzie prowadzona będzie działalność podlegająca nadzorowi bieżącemu PSSE w Jaśle. Powyższe zadania mają na celu ochronę zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych oraz zapobieganie powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

Nadzór bieżący higieny środowiska prowadzony jest w następujących obszarach: jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi poprzez kontrole sanitarno-techniczne urządzeń wodociągowych, prowadzenie monitoringu jakości wody w wodociągach, pobieranie próbek wody do badań laboratoryjnych z wodociągów objętych nadzorem oraz w ramach kontroli wewnętrznej.; w obszarze jakości wody na pływalniach poprzez kontrole stanu higieniczno-sanitarnego hali basenowej i zaplecza technicznego pływalni, monitoring jakości wody w pływalniach, a także kontrolne pobory i badania jakości wody w ciekach basenowych oraz

urządzeniach wytwarzających aerozol wodno-powietrzny; w obszarach postępowania z odpadami medycznymi poprzez kontrolę procedur postępowania z odpadami, segregacji i warunków gromadzenia, sposobów transportu wewnętrznego odpadów medycznych i stan sanitarny pojemników do transportu, a także stan sanitarno-techniczny oraz wyposażenie miejsc do dezynfekcji, mycia i przechowywania środków transportu wewnętrznego;

W obszarze obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, poprzez kontrolę (w zależności od rodzaju obiektu) porządku i czystości pomieszczeń, stosowania środków czystości, zaopatrzenia w wodę ciepłą i zimną w tym jej jakość, wyposażenie w wentylację, procedur postępowania zapewniającego ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi przy świadczeniu usług, postępowania z bielizną wielokrotnego użytku, postępowania z odpadami, produktów i preparatów kosmetycznych, stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń, wyposażenia sprzętów i urządzeń zapewniających utrzymanie higieny osobistej; w obszarze nieruchomości i środków transportu publicznego poprzez kontrolę obiektów związanych z obsługą podróży, stanu sanitarnego środków transportu i ich wyposażenia, a także postępowania z pokrowcami na siedzenia i zagłówki; w obszarach postępowania ze zwłokami i szczątkami ludzkimi poprzez kontrolę stanu sanitarno-higienicznego obiektów przeznaczonych do przechowywania zwłok i szczątków ludzkich, oraz środków transportu przeznaczonych do ich przewozu, nadzór nad prowadzeniem ekshumacji oraz opiniowanie w sprawach transportu zwłok; ochrony przed hasłem i zanieczyszczeniem powietrza wewnątrz pomieszczeń, czynnikami szkodliwymi wydzielanymi przez materiały budowlane w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi, poprzez wykonywanie pomiarów w przypadku powzięcia o możliwości wystąpienia przekroczeń norm w ich zakresie.

Nadzór bieżący higieny pracy sprawowany był poprzez ocenę realizacji przez pracodawców wymogów w zakresie występowania w pracy czynników szkodliwych

(fizycznych, biologicznych i chemicznych) oraz przez przedsiębiorców wymogów w zakresie wprowadzania substancji i mieszanin chemicznych w tym produktów biobójczych i detergentów.

Nadzór bieżący higieny w placówkach oświatowych i wychowawczych, higieny wypoczynku i rekreacji prowadzony był poprzez sprawowanie kontroli i ocenę takich warunków jak:

- ocena warunków sanitarno-technicznych w placówkach,
- ocena temperatury w pomieszczeniach w sezonie grzewczym,
- ocena oświetlenia stanowiska pracy ucznia,
- nadzór nad pracownikami,
- ocena rozkładów zajęć lekcyjnych,
- ocena warunków do rekreacji i prowadzenia wychowania fizycznego.

Nadzór bieżący higieny warunków żywności i żywienia i przedmiotów codziennego użytku przez Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jaśle prowadzony był i jest nadal nad zakładami produkcji żywności, obrotu żywnością, żywienia zbiorowego, środkami transportu, zakładami produkcji materiałów i obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością oraz nad jakością zdrowotną żywności (pobór próbek do badań laboratoryjnych).

W ramach urzędowych kontroli nadzorowane było przestrzeganie przepisów określających wymagania higieniczne, zdrowotne i stan techniczny w szczególności dotyczący:

- warunków produkcji, transportu, przechowywania i sprzedaży żywności;
- warunków żywienia zbiorowego
- warunków produkcji materiałów i obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością;
- stosowanych substancji dodatkowych i aromatów
- poziomów substancji zanieczyszczających;
- zatwierdzania i rejestrowania zakładów podlegających urzędowej kontroli organów państwowej inspekcji sanitarnej;

	<ul style="list-style-type: none"> • pobierania próbek żywności oraz materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością w ramach urzędowej kontroli i monitoringu; • postępowania w ramach systemu wczesnego ostrzegania o niebezpiecznej żywności i paszach. <p>Sekcja Higieny Żywności i Żywienia w zakresie urzędowych kontroli żywności, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością współuczestniczy w opiniowaniu dokumentacji projektowej zakładów żywnościowo-żywnościowych, w szerzeniu oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia w zakresie higieny żywności i żywienia, a także bierze udział w działalności profilaktycznej oraz w zapobieganiu i zwalczaniu zatruc pokarmowych.</p> <p>Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jaśle zatwierdzał zakłady w związku z rozpoczęciem działalności. Wydawał decyzje administracyjne, płatnicze; nakładał mandaty karne oraz kary administracyjne za uchybienia i nieprzestrzeganie przepisów. Monitorował i monitoruje występowanie i wycofywanie z rynku powiatu środków spożywczych i wyrobów do kontaktu z żywnością zgłoszonych w systemie wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych i środkach żywienia zwierząt. W ramach kontroli pobierano próbki żywności do badań laboratoryjnych.</p>
<p>Nadzór nad warunkami higieniczno-sanitarnymi, jaki powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne.</p>	<p>Nadzór prowadzono przez cały okres sprawozdawczy. Nadzór nad warunkami higieniczno-sanitarnymi w podmiotach leczniczych polega na kontroli wewnętrznej w zakresie realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych w tym;</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktualność badań sanitarno-epidemiologicznych personelu, - opracowań i stosowanych procedur medycznych w placówce, - postępowania z odpadami medycznymi, - stosowania preparatów do dezynfekcji narzędzi i sprzętu medycznego oraz powierzchni, - postępowania z materiałem i sprzętem medycznym wielokrotnego użycia,

	<ul style="list-style-type: none"> - kontroli procesu sterylizacji, - dostępności i użycie środków ochrony osobistej personelu odpowiednio do zagrożenia, - rodzaj sprzętu wykorzystanego do sprzątanai placówki - sprzątanie pomieszczeń placówki.
<p>Propagowanie idei oświatowo- zdrowotnych, w celu ukształtowania odpowiednich postaw i zachowań zdrowotnych wśród społeczeństwa Powiatu Jasielskiego, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.</p>	<p>Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna – Sekcja Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia w roku 2016-2019 prowadziła i prowadzi działania w zakresie edukacji z promocji zdrowia, które wynikały z ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Działalność opierała się między innymi na koordynacji i nadzorze nad działalnością oświatowo-zdrowotną w celu ukształtowania odpowiednich postaw i zachowań zdrowotnych wpływających na stan zdrowia oraz bezpieczeństwo dzieci, młodzieży szkolnej, ludności pracującej jak również osób zamieszkujących na terenie powiatu jasielskiego. Działania profilaktyczne, wynikały także z sytuacji epidemiologicznej i występujących problemów oraz potrzeb zdrowotnych tutejszej ludności.</p>

9. OCHRONA PRZED ZAGROŻENIAMI POCHODZENIA ZWIERZĘCEGO	
DZIAŁANIA	STOPIEŃ I SPOSOBY REALIZACJI PLANOWANYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ
<p>Zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt i ich monitoring.</p>	<p>Do zadań Inspektoratu Weterynarii w zakresie zwalczania chorób zakaźnych zwierząt oraz ochrony zwierząt należy przede wszystkim przyjmowanie zgłoszeń o chorobach zakaźnych zwierząt i prowadzenie dochodzenia epizootycznego celem potwierdzenia oraz wykluczenia zgłoszonej choroby, prowadzenie czynności związanych ze zwalczaniem ogniska choroby zakaźnej w tym wydawanie nakazów mających na celu zwalczanie choroby, prowadzenie rejestracji podmiotów, bezpośredni nadzór i kontrola realizacji warunków weterynaryjnych w tym związanych z importem i eksportem, przez podmioty zajmując się m.in. zarobkowym przewozem zwierząt, miejscami gromadzenia zwierząt (targi, wystawy), pozyskiwaniem, konserwacją, obróbką, przechowywaniem, wprowadzaniem do obrotu i wykorzystywaniem materiału biologicznego, punktami kopulacyjnymi zwierząt, wylęgiem narybku, zbieraniem,</p>

przetwarzaniem, grzebaniem, spalaniem zwłok zwierzęcych, ich części i odpadów poubojowych, sprawowanie nadzoru nad identyfikacją i rejestracją zwierząt (bydła, owiec, kóz), sprawowanie nadzoru nad dobrostanem zwierząt utrzymywanych przez człowieka. W powyżej wymienionym zakresie na terenie powiatu jasielskiego funkcjonują następujące podmioty:

- Obrót zwierzętami, pośrednictwo w tym obrocie, skup zwierząt – 1 podmiot,
- Organizowanie targu – 1 podmiot,
- Podmioty zajmujące się transportem zwierząt poniżej 8 godzin - 1 podmiot,
- Podmioty zajmujące się transportem zwierząt powyżej 8 godzin - 1 podmiot,
- Wykorzystywanie materiału biologicznego – 3 podmioty,
- Prowadzenie punktu kopulacyjnego – 11 podmiotów,
- Prowadzenie przedsiębiorstw sektora akwakultury – 8 podmiotów,
- Prowadzenie fermy zwierząt mięsożernych (norki) – 1 podmiot (działalność zawieszona),
- Utrzymanie zwierząt gospodarskich w celu umieszczenia na rynku tych zwierząt lub produktów pochodzących z tych zwierząt lub od tych zwierząt: (koniowate- 382 gospodarstwa; bydło- 1060 gospodarstw; świnie- 185 gospodarstw; owce- 39 gospodarstw; kozy- 20 gospodarstw; pszczoły- 362 pasieki; drób towarowy (jaja konsumpcyjne)- 1 podmiot,
- Sklepy zoologiczne- 5 podmiotów,
- Chów zwierząt dzikich utrzymywanych przez człowieka jako zwierzęta gospodarskie- 12 podmiotów.

Inspekcja Weterynaryjna w latach 2016- 2019 prowadziła monitoring chorób zakaźnych zwierząt, w szczególności takich chorób jak: choroby pęcherzykowe świń, choroby Aujeszkiego świń, leptospirozy świń, klasyczny pomór świń, gorączka Q bydła, chlamydioza bydła, pryszczycza bydła. W związku z tym, Inspekcja Weterynaryjna w 2018 r. przeprowadziła badania monitoringowe, które obejmowały takie jednostki chorobowe jak: pryszczycza (10 prób od bydła), choroby pęcherzykowej świń (10 prób od świń), klasycznego pomoru świń (15 prób od świń, 19 prób monitoringowych od dzików, a także 6 prób z wypadków i od sztuk padłych),

TSE/ BSE (od bydła 21 próbek, 10 prób od owiec oraz 1 próba od kozy), choroby niebieskiego języka (4 próby od bydła, 3 próby od owiec), IBR/ IPV (14 prób od bydła), a także gorączki Q (7 prób od owiec i kóz). W związku z prowadzonym monitoringiem nie stwierdzono wyników dodatnich. Przebadano ponadto 1285 sztuk bydła pod kątem gruźlicy, 824 sztuki bydła oraz 56 sztuk owiec i kóz pod kątem brucelozy, a także 842 sztuki bydła w kierunku białaczki.

W wyniku prowadzonych przez Inspekcję Weterynaryjną działań w latach 2016- 2019 na terenie powiatu jasielskiego stwierdzono 1 przypadek wścieklizny, a także 4 ogniska zgnilca amerykańskiego pszczoł. W związku z tym, Powiatowy Lekarz Weterynarii w Jaśle wyznaczył 4 ogniska choroby, a także w porozumieniu z Wojewodą Podkarpackim wydał 1 akt prawa miejscowego w postaci rozporządzenia wyznaczającego obszar zagrożony wścieklizną i określający sposób postępowania w terenie zagrożonym. W latach 2016- 2019 na terenie powiatu jasielskiego przeprowadzono coroczne wiosenne i jesienne akcje szczepienia lisów wolno żyjących za pomocą szczepienia przeprowadzonego poprzez zrzut z samolotów, a także wyłożenie ręcznie 8600 sztuk dawek szczepionek. W ww. latach zaobserwowano ponadto wystąpienie chorób zakaźnych podlegających obowiązkowej rejestracji, tj. warozza i włośnica. Wraz z dniem 23.10.2013 powiat jasielski został uznany za region wolny od wirusa Aujeszkiego. Mimo to, na terenie powiatu nadal prowadzony jest program zwalczania oraz monitorowania choroby Aujeszkiego u świń. W jego ramach w 2017 r. przebadano pod kątem ww. choroby 333 sztuki w 137 stadach. Nie stwierdzono wyników dodatnich. Wszystkie stada świń na terenie powiatu jasielskiego posiadają status stad urzędowo wolnych od wirusa Aujeszkiego. W związku z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 7 stycznia 2016 r. w sprawie wprowadzenia w 2016 r. na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej „Programu mającego na celu wczesne wykrycie zakażeń wirusem wywołującym afrykański pomór świń i poszerzenie wiedzy na temat tej choroby oraz jej zwalczanie” (Dz. U. 2016 r. pod poz. 70 z późn. zm.), Powiatowy Lekarz Weterynarii przeprowadza kontrole 0w gospodarstwach utrzymujących świnię pod kątem zabezpieczenia stad świń przed ASF (bioasekruacja), a także pobiera próby do badań

	w przypadku zgłoszenia dotyczącego znalezienia martwych dzików. W wyniku tych działań nie stwierdzono wyników dodatnich wirusa ASF.
Badanie zwierząt rzeźnych i mięsa.	<p>Organy Inspekcji Weterynaryjnej sprawują nadzór w zakresie identyfikacji i rejestracji zwierząt. Przeprowadzają one kontrole na miejscu w siedzibie stada dotyczące oznakowania i rejestracji zwierząt, a w szczególności wypełniania obowiązku prowadzenia ksiąg rejestracji i wyposażenia bydła oraz koniowatych w paszporty. Nadzór i kontrola obejmują również rzeźnie w zakresie prawidłowości i terminowości zgłaszania do ARiMR ubijanych zwierząt oraz przyjmowania do uboju wyłącznie zwierząt prawidłowo oznakowanych i zaopatrzonych w wymagane dokumenty. Na podstawie Ustawy z dnia 2 kwietnia 2004 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt nałożono na podmioty mandaty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • W roku 2016 – 2 mandaty w wysokości 150 zł, • W roku 2017 – 2 mandaty w wysokości 150 zł, • W roku 2018 – 11 mandatów w wysokości 850 zł, • W roku 2019 - 1 mandat w wysokości 50 zł. <p>Na terenie powiatu jasielskiego znajduje się 1 rzeźnia zajmująca się ubojem bydła i trzody chlewnej. Wyznaczeni przez Powiatowego Lekarza Weterynarii w Jaśle lekarze weterynarii prowadzą badania przed i poubojowe. W związku z tym, w latach 2015- 2016 przebadano 1 639 sztuk bydła, a także 17 571 sztuk świń. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 października 2010 r. w sprawie wymagań weterynaryjnych przy produkcji mięsa przeznaczonego na użytek własny (Dz. U. z 2016 r. poz. 885) dozwolony jest ubój zwierząt na terenie gospodarstwa w celu produkcji mięsa na własny użytek. Na terenie gospodarstwa można poddać ubojowi cielęta do szóstego miesiąca życia, świnię, owcę, kozy, drób, zajęczaki oraz zwierzęta dzikie utrzymywane w warunkach fermowych, w celu produkcji mięsa na własny użytek. Posiadacz cieląt do szóstego miesiąca życia, owiec, kóz, trzody chlewnej lub zwierząt dzikich utrzymywanych w warunkach fermowych ma obowiązek poinformowania Powiatowego Lekarza Weterynarii w Jaśle co najmniej 24 godziny przed dokonaniem uboju o zamiarze przeprowadzenia uboju. W przypadku uboju cieląt do szóstego</p>

	<p>miesiąca życia, owiec lub kóz, posiadacz zwierzęcia zobowiązany jest przekazać w formie pisemnej informację o zamiarze dokonania uboju, a także oświadczenie o zagospodarowaniu na własny koszt materiału szczególnego ryzyka poprzez przekazanie do utylizacji do zakładu utylizacyjnego. Mięso świń i nutrii poddanych ubojowi na terenie gospodarstwa oraz mięso dzików odstrzelonych poddaje się, na koszt posiadacza tego mięsa, obowiązkowemu badaniu na obecność włośni. Do realizacji tych zadań na terenie powiatu jasielskiego wyznaczono 3 urzędowych lekarzy weterynarii. W latach 2016- 2019 przebadano łącznie 282 sztuki świń, a także 1 606 sztuk dzików. W wyniku naruszenia przepisów dotyczących uboju zwierząt z przeznaczeniem na użytek własny w 18 przypadkach wdrożono postępowanie administracyjne mające na celu nałożenie kary pieniężnej na łączną kwotę 1 900 zł.</p>
<p>Wykonywanie nadzoru nad jakością zdrowotną środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego.</p>	<p>Jednym z zadań Powiatowego Lekarza Weterynarii w Jaśle jest prowadzenie nadzoru nad zakładami produkcji i przetwórstwa mięsa. W chwili obecnej nadzorem objętych jest 8 zakładów mięsnych, w tym jedna rzeźnia. W latach 2016 - 2019 pracownicy Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w Jaśle przeprowadzili:</p> <ul style="list-style-type: none"> • W 2016 r. – 436 kontroli • W 2017 r. – 430 kontroli • W 2018 r. – 404 kontrole • W 2019 r. – 357 kontrole <p>W wyniku przeprowadzonych kontroli, w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, na właścicieli lub zarządzających zakładami nałożone zostały mandaty karne oraz kary pieniężne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2016 r. - 11 mandatów karnych na kwotę 2 800 zł oraz 9 kar pieniężnych na kwotę 6 200 zł, • 2017 r. - 2 mandaty karne na kwotę 300 zł oraz 7 kar pieniężnych na kwotę 13 400 zł, • 2018 r. – 1 mandat karny na kwotę 300 zł oraz 5 kar pieniężnych na kwotę 500 zł, • 2019 r. – 2 mandaty karne na kwotę 400 zł oraz 13 kar pieniężnych na kwotę 6 300 zł. <p>W ramach prowadzonego nadzoru na żywnością pochodzenia zwierzęcego pobierane są próby od świń z nadzorowanych rzeźni do badań kontrolnych pozostałości chemicznych,</p>

	<p>biologicznych i produktów leczniczych u zwierząt żywych w tkankach lub w narządach po uboju w środkach spożywczych pochodzenia zwierzęcego oraz środkach żywienia zwierząt. Ma to na celu przede wszystkim wykrycie obecności substancji niedozwolonych. Prowadzone w latach 2016- 2019 kontrole nie wykazały przekroczenia dopuszczalnych zawartości substancji niedozwolonych. Na terenie powiatu jasielskiego znajdują się obecnie 3 punkty skupu dziczyzny podlegające nadzorowi PIW Jasło. W omawianych latach dokonano 16 kontroli, które nie wykazały rażących uchybień, a drobne nieprawidłowości były korygowane jeszcze w trakcie trwania kontroli. W rejestrze Powiatowego Lekarza Weterynarii w Jasle znajduje się w chwili obecnej 20 podmiotów prowadzących produkcję do sprzedaży bezpośredniej nieprzetworzonych produktów pszczelich. Przeprowadzone kontrole nie wykazały rażących nieprawidłowości, a stan techniczno- sanitarny tych obiektów można ocenić jako zadowalający. Powiatowy Lekarz Weterynarii w Jasle sprawuje również nadzór nad 4 podmiotami zajmującymi się pośrednictwem w obrocie środkami spożywczymi pochodzenia zwierzęcego, 2 podmiotami zajmującymi się transportem produktów pochodzenia zwierzęcego, 1 fermą jaj konsumpcyjnych, 1 zakładem pakowania jaj, a także 6 kołami łowieckimi. Ponadto, na terenie powiatu jasielskiego znajduje się 13 zarejestrowanych podmiotów prowadzących działalność w zakresie rolniczego handlu detalicznego (RHD). Przeprowadzone dotychczas kontrole nie wykazały rażących nieprawidłowości, a stan techniczno- sanitarny tych obiektów można ocenić jako zadowalający.</p>
<p>Nadzór i kontrola nad mieszaninami pasz, punktami inseminacyjnymi i punktami skupu żywca.</p>	<p>Na terenie powiatu jasielskiego funkcjonuje obecnie 35 podmiotów wprowadzających do obrotu środki żywienia zwierząt, 6 podmiotów zarejestrowanych w zakresie transportu materiałów paszowych, 7 podmiotów zarejestrowanych w zakresie wytwarzania materiałów paszowych powstałych przy produkcji spożywczej, 2761 podmiotów – hodowców zwierząt gospodarskich wykorzystujących własne mieszanki paszowe stosowane w żywieniu zwierząt gospodarskich, 37 podmiotów- producentów ekologicznych produkujących pasze na potrzeby własne, 62 podmiot- wytwórcy materiałów paszowych. Wszystkie ww. podmioty znajdują się pod nadzorem Powiatowego Lekarza Weterynarii i podlegają kontrolom w zakresie warunków</p>

	<p>magazynowania oraz szeroko pojętej jakości. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Powiatowy Lekarz Weterynarii w latach 2016- 2019 wystawił łącznie 23 mandaty na kwotę 3 000 zł. Zgodnie z Planem Urzędowym Kontroli na terenie powiatu jasielskiego prowadzony jest monitoring i pobieranie próbek pasz. Ponadto na terenie powiatu jasielskiego znajduje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1 podmiot zajmujący się czynnościami związanymi z wyprawianiem surowych skór zwierzęcych (garbarnia), • 1 podmiot zajmujący się transportem ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego (materiał kategorii 3), • 1 podmiot wykorzystujący materiał w kategorii 3 w skarmianiu psów <p>Na terenie powiatu jasielskiego znajduje się 12 punktów kopulacyjnych oraz 3 punkty unasienniania zwierząt, które podlegają kontrolom PIW. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości wydawane były zalecenia pokontrolne wraz z terminem ich usunięcia.</p>
<p>Nadzór nad gospodarstwami pozyskującymi mleko.</p>	<p>Na chwilę obecną na terenie powiatu znajduje się 110 dostawców mleka surowego. Odbiorcami mleka są: OSM w Jasienicy Rosielnej, Mlektar Tarnów, Spółdzielnia Mleczarska „Mlekovita” z oddziałem Resmlecz w Trzebownisku. Wszystkie 110 gospodarstwa produkujące mleko surowe posiadają zaświadczenie od Powiatowego Lekarza Weterynarii o spełnieniu wymagań weterynaryjnych w zakresie produkcji mleka surowego. W latach 2016- 2019 przeprowadzono 30 kontroli takich gospodarstw, a w przypadku stwierdzenia naruszeń pod względem sanitarnym i technicznym wydawane były polecenia nakazujące usunięcie nieprawidłowości. W każdym przypadku wykonanie poleceń pokontrolnych sprawdzane było podczas kolejnych kontroli.</p>
<p>Podjęmowanie zorganizowanych działań w przypadku konieczności ustalenia stanu zdrowia bądź podjęciu decyzji o uśpieniu</p>	<p>Celem ujednoczenia sposobu ze zwierzętami dziko żyjącymi oraz bezpańskimi, Powiatowy Lekarz Weterynarii przekazuje informację dotyczącą zasad postępowania poszczególnych służb oraz zasady współdziałania tych służb. Idealnym rozwiązaniem byłoby, gdyby w miastach i gminach powiatu jasielskiego powstały specjalne oddziały straży miejskiej/ gminnej zwane ekopatrolami, których zadaniem byłoby podejmować interwencje z udziałem</p>

<p>w przypadku pojawienia się dzikiej zwierzyny w miejscu publicznym</p>	<p>dziko żyjących zwierząt. Działania takie miałyby za zadanie przede wszystkim chronić nie tylko życie i zdrowie ludzi, ale także zwierząt. W związku z dużym zainteresowaniem mediów i społeczeństwa na krzywdę zwierząt, osoby dokonujące odstrzału/ eutanazji zwierząt muszą umieć je logicznie uzasadnić. Przystępując do jakichkolwiek czynności z udziałem zwierząt dzikich lub bezpańskich należy mieć na względzie dalsze postępowanie z uratowanym zwierzęciem tj. udzielenia fachowej pomocy lekarsko - weterynaryjnej, umieszczenie w schronisku czy też ewentualna konieczność zagospodarowania zwłok. Uczestnicząc w całym postępowaniu należy przede wszystkim przestrzegać podstawowych zasad prowadzenia interwencji tzn. należy przede wszystkim mieć na uwadze:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zachowanie bezpieczeństwa własnego i osób postronnych, • Zachowanie bezpieczeństwa zwierzęcia, • Ocena, czy interwencja jest konieczna, • Sporządzenie planu działania przed interwencją, • Zaplanowanie dalszych losów zwierzęcia po interwencji, • Dostosowanie środków do potrzeb, • Powiadomienie o planie działania właściwych służb i inspekcji, • Dokonanie analizy zdarzenia i wyciągnięcia wniosków na przyszłość, • Dbanie o godność zawodu lekarza weterynarii, strażaka, strażnika, • Powiadomienie organów ścigania o wszelkich przypadkach łamania praw zwierząt. <p>Opis sposobu postępowania w świetle obowiązującego prawa w przypadku różnych zdarzeń z udziałem zwierząt lub zwłok zwierząt:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Znalezienie padłej zwierzyny łownej: W przypadku znalezienia zwierzyny padłej, należy w pierwszej kolejności ustalić komu przysługuje prawo jej własności i na kim spoczywa obowiązek utrzymania czystości w danym miejscu, a także na czym gruncie znajduje się martwe zwierzę. Zwłoki padłych zwierząt stanowią wg Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 1069/2011 materiał kategorii 1 i powinny zostać przekazane do zakładu utylizacyjnego uprawnionego do przetwórstwa takiego materiału.
--	--

W postępowaniu w konkretnym przypadku należy kierować się przepisami ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2019 r., poz. 506) i ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tj. Dz. U. z 2019 r. , poz. 730). Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy, które obejmują w szczególności utrzymanie czystości i porządku.

Art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach stanowi natomiast, że utrzymanie czystości i porządku w gminach należy do obowiązkowych zadań własnych gminy. Zgodnie z art. 3 ust. 2 tejże ustawy gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania. Dalsza treść wskazuje, że realizacja tego obowiązku następuje m.in. przez zapewnienie zbierania, transportu i unieszkodliwiania zwłok bezdomnych zwierząt lub ich części oraz współdziałania z przedsiębiorcami podejmującymi działalność w tym zakresie. Ponieważ ma ono charakter przykładowy, należy uznać przez analogię, że przepis ten dotyczy także zwłok zwierząt łownych. Pojawienie się zwłok zwierząt łownych na terenie gminy należy więc traktować taka samo, jak pojawienie się zwłok zwierząt łownych, tzn. jako zdarzenie powodujące konieczność działania gminy w celu przywrócenia czystości i porządku. Co więcej, ustawa o utrzymaniu porządku i czystości w gminach zobowiązuje gminę do zapewnienia budowy, utrzymania i eksploatacji instalacji i urządzeń do zbierania, transportu i unieszkodliwiania zwłok zwierzęcych lub ich części (art. 3 ust. 2 pkt 2 lit. C). W każdym konkretnym przypadku gmina jest obowiązana do zajęcia się zwłokami zwierząt łownych i ich unieszkodliwienia. W pełni uzasadnione byłoby także poinformowanie o każdym przypadku pojawienia się martwej zwierzyny właściwego nadleśnictwa, dzierżawcy bądź łowieckiego, w celu ujęcia danego ubytku w rocznym planie łowieckim. Obowiązek taki spoczywa na dzierżawcach i zarządcach obwodów łowieckich na podstawie § 3 ust. 1 pkt 4 lit. f oraz ust. 3 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie rocznych planów łowieckich i wieloletnich łowieckich planów hodowlanych

	<p>/Dz. U. z 2007 r. Nr 221, poz. 1646/. Biorąc pod uwagę ewentualne zagrożenie epizootyczne np. w przypadku gdy teren danego łowiska jest objęty restrykcjami w związku z występowaniem chorób zakaźnych zwierząt dzierżawca obwodu łowieckiego jest też zobowiązany o powyższym fakcie powiadomić Inspekcję Weterynaryjną.</p> <p>2. Znalezienie trofeów myśliwskich np. poroża zwierzyny padłej lub poroże samoistnie zrzucone. Kwestię własności poroży zwierzyny padłej oraz poroży samoistnie zrzucanych, tzw. zrzutów regulują przepisy ogólne prawa cywilnego. Zwrócić należy jednak uwagę, że w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 92, poz. 880, z późn. zm.) znajduje się zakaz zbierania poroży w parkach narodowych i rezerwach przyrody (art. 15).</p> <p>3. Wypadki komunikacyjne skutkujące zabiciem zwierzęcia łownego. Zgodnie z art. 25 ustawy o ochronie zwierząt prowadzący pojazd mechaniczny, który potrafił zwierzę, obowiązany jest, w miarę możliwości, do zapewnienia mu stosownej pomocy lub zawiadomienia jednej ze służb, o których mowa w art. 33 ust. 3 tej ustawy. Obowiązek działania mającego na celu usunięcie zwierzęcia z drogi spoczywać będzie na służbach zarządcy drogi oraz na gminie. Zgodnie z art. 5 ust. 4 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, obowiązki utrzymania czystości i porządku na drogach publicznych należą do zarządcy drogi. Wskazać także należy na art. 129 ustawy- Prawo o ruchu drogowym, zgodnie z którym czuwanie nad bezpieczeństwem i porządkiem ruchu na drogach należą do zadań Policji. Policjant w związku z wykonywaniem tych czynności jest uprawniony do wydawania poleceń osobie, która spowodowała przeszkodę utrudniającą ruch drogowy lub zagrażającą jego bezpieczeństwu, albo osobie odpowiedzialnej za utrzymanie drogi. Po usunięciu zwierzęcia z drogi dalsze czynności należą do gminy, zobowiązanej do takich działań na swoim terenie na podstawie ustawy o samorządzie gminnym i o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Wynika to z obowiązku gminy zapewnienia budowy, utrzymania i eksploatacji instalacji urządzeń do zbierania, transportu i unieszkodliwiania zwłok</p>
--	--

zwierzęcych lub ich części. W myśl art. 3 ust. 2 pkt 2 lit. c ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania, w szczególności zapewniają budowę, utrzymanie i eksploatację własnych lub wspólnych z innymi gminami instalacji urządzeń do zbierania, transportu i unieszkodliwiania zwłok zwierzęcych lub ich części.

4. Wypadek komunikacyjny skutkujący śmiertelnym zranieniem zwierzęcia łownego. W przypadku kolizji drogowej z udziałem zwierząt dziko żyjących, jeżeli zaistnieje potrzeba natychmiastowego uśmiercenia zwierzyny w związku z jej obrażeniami, należy się kierować przepisami ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (tj. Dz. U. z 2013 r., poz. 856, z późn. zm.). Art. 33 ww. ustawy określił przesłanki dotyczące konieczności uśmiercenia zwierzęcia. Są to m.in.: względy humanitarne, konieczność sanitarna, nadmierna agresywność zwierzęcia, powodująca bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia lub życia ludzkiego, a także dla zwierząt hodowlanych lub dziko żyjących. Uśmiercanie zwierzyny powinno odbywać się wyłącznie w sposób humanitarny, zadając jak najmniejsze cierpienie fizyczne i psychiczne. W przypadku kolizji drogowej z udziałem zwierzyny łownej, konieczność jej bezzwłocznego uśmiercenia musi najpierw stwierdzić lekarz weterynarii, ewentualnie członek Polskiego Związku Łowieckiego, inspektor organizacji społecznej, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, funkcjonariusz Policji, straży miejskiej lub gminnej, Straży Granicznej, pracownik Służby Leśnej lub Służby Parków Narodowych, strażnik Państwowej Straży Łowieckiej strażnik łowiecki lub strażnik Państwowej Straży Rybackiej. Zgodnie z ww. ustawą, w sytuacji, o której mowa, dopuszczalne jest użycie broni palnej przez osobę uprawnioną. W sytuacji, o której mowa, należy bezwzględnie żądać uczestnictwa przedstawicieli Policji lub innych służb do tego upoważnionych w celu pełnej gwarancji bezpieczeństwa publicznego. Należy też zwracać uwagę na konieczność uzyskania opinii, co do konieczności dokonania odstrzału z przyczyn humanitarnych. Dalsze postępowanie ze zwłokami odstrzelonego zwierzęcia powinno być podjęte zgodnie z pkt 1.

5. Postępowanie ze zwierzęciem łownym, które znalazło się poza terenem jego naturalnego bytowania.

W przypadku znalezienia się zwierzęcia łownego poza terenem jego naturalnego bytowania, zastosowanie mają przepisy ustawy o samorządzie gminnym i ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Zgodnie z art. 3 ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach zobowiązuje gminy do zapewnienia porządku na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania. Dalsze wyliczenie tego przepisu wskazuje, że realizację tego zadania gminy następuje m.in. przez organizowanie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami, a co za tym idzie, w domyśle, również przed zwierzętami łownymi. W przypadku pojawienia się zwierzęcia łownego poza jego środowiskiem naturalnym, gmina musi wprowadzić działania mające na celu przywrócenie porządku. Gmina w tym zakresie może liczyć na pomoc Polskiego Związku Łowieckiego, którego współdziałanie z administracją samorządową w zachowaniu i rozwoju populacji zwierząt łownych i innych zwierząt dziko żyjących obliguje art. 34 pkt 2 ustawy- Prawo łowieckie. Udział w tego typu wydarzeniach powinien odbywać się przy współdziałaniu doświadczonych myśliwych znających zwyczaje i zachowania zwierzyny łownej. Lata ubiegłe wykazały, że zwierzyna łowna, która uległa wypadkowi, nie zawsze musi zostać odstrzelona, a dodatkowe straty są często powodowane niewłaściwym postępowaniem w danej sytuacji przez służby miejskie.

6. W przypadku zwierzęcia bezdomnego /pozostające bez opieki, bez kontaktu z człowiekiem – klinicznie zdrowe/.

W przypadku znalezienia lub otrzymania zgłoszenia o zwierzęciu bezdomnym, gmina może kierować się następującym schematem postępowania:

- Przyjęcie zgłoszenia przez gminę, upoważnionego pracownika,
- Powiadomienie schroniska dla zwierząt, z którym gmina posiada podpisaną umowę na przyjmowanie zwierząt bezdomnych,
- Odbiór zwierzęcia przez schronisko.

Dla ułatwienia realizacji tych zadań zasadnym jest aby:

	<ul style="list-style-type: none"> • Gminy wyznaczały dyspozycyjnych pracowników do koordynowania tych działań, • Gminy posiadały umowy ze schroniskami dla zwierząt, bądź dysponowały własnymi schroniskami, • Gmina powiadamiała Powiatowego Lekarza Weterynarii o organizowanych akcjach masowego wyłapywania zwierząt bezdomnych, • Gmina zapewnia opiekę lekarsko- weterynaryjną lekarza prowadzącego leczenie zwierząt organizując akcję wyłapywania zwierząt, • Środki transportu używane do przewozu zwierząt wyłapywanych i przewożonych do schronisk muszą być zatwierdzone przez właściwego terytorialnie Powiatowego Lekarza weterynarii, • Akcja wyłapywania zwierząt powinna się odbywać tylko wtedy, gdy istnieje pełna gwarancja odbioru wszystkich odłowionych zwierząt przez schronisko. <p>7. W przypadku zwierzęcia bezdomnego rannego lub chorego. W takim przypadku gmina może kierować się następującym schematem postępowania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przyjęcie zgłoszenia przez gminę, upoważnionego pracownika gminy. • Organizacja odławiania zwierzęcia, bądź odebranie zwierzęcia. • Poddanie zwierzęcia badaniu przeprowadzonemu przez lekarza weterynarii wolnej praktyki. • Poddanie leczeniu zwierzęcia przez lekarza weterynarii, o ile nie zachodzi podejrzenie choroby zakaźnej zwalczanej z urzędu. W przypadku gdy postawione zostanie podejrzenie następuje powiadomienie Powiatowego Lekarza Weterynarii. • W przypadku wykluczenia choroby zakaźnej zwierzę poddawane jest leczeniu lub eutanazji ze względów humanitarnych – decyzja w tym zakresie należy do lekarza weterynarii prowadzącego leczenie zwierząt, który został wezwany do interwencji. • Przekazanie do utylizacji zwłok zwierząt poddanych eutanazji. • Zwierzę zdrowe po wyleczeniu – przekazanie do schroniska. <p>Dla ułatwienia realizacji tych zadań zasadnym jest aby:</p>
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Gmina powinna posiadać wykazy lekarzy weterynarii, którzy mogą udzielić pomoc zwierzętom rannym i chorym, • W przypadku zranienia większej liczby zwierząt, np. w wypadku samochodowym zawiadomiony został lokalny sztab kryzysowy w celu podjęcia kompleksowych działań tj. zapewnienia zastępczych środków transportu. <p>8. W przypadku zwierzęcia pozostającego bez opieki, które miało kontakt z człowiekiem, w wyniku czego człowiek został pokąsany, podrapany.</p> <p>Sposób postępowania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przyjęcie zgłoszenia przez gminę. • Organizacja odłowienia zwierzęcia. • Odosobnienie zwierzęcia, przewiezienie do lekarza weterynarii, posiadającego pomieszczenie (klatkę do przeprowadzenia obserwacji). • Powiadomienie PLW. • Podjęcie obserwacji przez lekarza wyznaczonego do przeprowadzenia takich czynności na podstawie decyzji PLW. • Powiadomienie Państwowego Inspektora Sanitarnego właściwego terytorialnie dla miejsca zdarzenia w celu podjęcia decyzji o dalszym postępowaniu z rannym człowiekiem. • Dalsze postępowanie ze zwierzęciem w zależności od wyniku obserwacji. • Przekazanie do schroniska po wykluczeniu podejrzenia choroby zakaźnej (wścieklizny). • Podjęcie czynności przez PLW w przypadku stwierdzenia choroby zakaźnej. <p>9. Postępowanie ze zwierzętami chronionymi lub należącymi do gatunków zagrożonych wyginięciem.</p> <p>Gminy są zobowiązane do utrzymania czystości i porządku na swoim terenie. Dotyczy to także ochrony przed bezdomnymi zwierzętami, a także zwierzętami objętymi ochroną i gatunków zagrożonych wyginięciem. Dodatkowo kwestie postępowania ze zwierzętami objętymi ochroną i z gatunkami zagrożonymi wyginięciem zostały uregulowane w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity Dz. U. 2020.55), zgodnie z którą w sprawach związanych ze zwierzętami chronionymi należy się</p>
--	--

	kontaktować z Wojewódzkim Konserwatorem Przyrody dla województwa podkarpackiego.
--	--